

Filterbubbel en cookies

Als we online zijn, kijken we vanuit onze persoonlijke internet bubbel naar de wereld: de filter bubbel zorgt ervoor dat we dingen te zien krijgen die aansluiten bij onze interesse, maar alternatieve meningen of standpunten worden zo buitengesloten. De filter bubbel komen niet alleen voor bij zoekmachines, maar ook bij sociale netwerken die ons gefilterde berichten voorschotelen.

Wat je zeker moet weten over het thema

1. **Hoe werkt de filter bubbel?** Telkens je een zoekactie start of op de 'Vind ik leuk'-knop klikt, maakt de website waarop je surft een algoritme aan. De site zal onthouden waar je woont, wat je graag leest, welke pagina's je geliked hebt, welke aankopen je online doet, ... Op basis daarvan zal hij je zoekresultaten filteren of ordenen. Algoritmes bepalen dus wat jij online op je bord krijgt, ze zijn heel bepalend voor de informatie die jij te zien krijgt.
2. **Wat is een cookie?** Een cookie is een soort digitale post-it die je achterlaat telkens wanneer je een website bezoekt. Wanneer je een volgende keer de website bezoekt of verder surft op de website, wordt alles weggelaten wat niet past binnen jouw profiel.
3. **Voor- en nadelen van de filter bubble.** De meeste mensen staan kritisch tegenover de 'filter bubbel'. In eerste instantie lijkt het misschien handig, een systeem dat je zoekresultaten op maat filtert, maar uiteindelijk beperkt het je kijk op de wereld door informatie te verbergen. Bezwaren zijn bijvoorbeeld privacy, zaken missen, onafhankelijkheid verliezen of slechte filtering; motivaties zijn efficiëntie, tijd besparen en interesses verdiepen.

De filter bubbel kan zowel handig als nadelig zijn. Handig omdat je dingen te zien krijgt die aansluiten bij je interesses. Maar ook nadelig omdat je online wereld op die manier heel eng kan worden: je ziet geen andere meningen of informatie meer.

Tips voor jou als leerkracht

Laat kinderen hun cookiespoor visualiseren zodat ze zicht krijgen op welke data ze doorgeven aan derden. Gebruik hiervoor Firefox-add-on Lightbeam.

Laat kinderen hun zoekgeschiedenis opzoeken, wisten ze dat je zoveel terug kan vinden over wat je online opzoekt?

Zoek iets op via Google, stel vast hoe verschillend de zoekresultaten soms kunnen zijn.

Installeer de 'Privacy badger' of 'Ghostery' voor je browser. Deze add-on traceert welke cookies een website plaatst bij een bezoek. Je kan per website aangeven of bepaalde cookies bijgehouden mogen worden of niet.

Surf incognito of privé als je vertrouwelijke informatie wil opzoeken. Zo worden cookies automatisch gewist als je het venster sluit.

Wis je cookies en webgeschiedenis regelmatig. Of zorg ervoor dat deze automatisch worden gewist als je een browser afsluit.

Leg uit hoe de filter bubbel werkt en zoek uit hoe je die kan doorprikken.

Aan de slag

⚡ **Affiche Filter Bubble**
mediawijs.be/tools/doorprik-je-bubble-anoniem-te-surfen

⚡ **Affiche Sociale media en privacy**
mediawijs.be/tools/stappenplan-privacy

⚡ **Lespakket iRespect**
childfocus.be/sites/default/files/irespect.pdf
Kant en klaar lespakket met tien interactieve video's met herkenbare privacysituaties.

⚡ **Lesmodules De Baas op Internet**
www.debaasopinternet.nl
Lesmodules over privacy, encryptie, big data en internetstructuren.

Leesvoer

⚡ **MOOC Mediacoach Filter bubbel**
mediawijs.be/mediabank/filter-bubbel

⚡ **Mediawegwijzer Privacy**
mediawijs.be/tools/mediawegwijzer-privacy-abc

⚡ **Themafiche DSVM 2018 - datawijsheid en informatievaardigheden**

⚡ **Website Veilig Online**
veiligonline.be/internet-en-privacy